

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Ordonanță pentru reglementarea unor măsuri financiar-fiscale în domeniul bancar

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Propunerea legislativă vizează abrogarea Ordonanței Guvernului nr.9/2000 privind nivelul dobânzii legale pentru obligații bănești și adoptarea Ordonanței Guvernului privind dobânda legală remuneratorie și penalizatoare pentru obligații bănești, precum și modificarea și completarea Legii nr. 253/2004 privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și în sistemele de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare și pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 9/2004 privind unele contracte de garanție financiară, aprobată cu modificări prin Legea nr. 222/2004.

De asemenea, în contextul obligațiilor asumate prin Aranjamentul stand-by dintre România și Fondul Monetar Internațional, ratificat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2009 privind ratificarea Aranjamentului stand-by dintre România și Fondul Monetar Internațional, respectiv prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 10/2010 privind ratificarea Scrisorii de intenție, semnată de autoritățile române la București la 5 februarie 2010 și aprobată prin Decizia Consiliului director al Fondului Monetar Internațional din 19 februarie 2010, autoritățile române și-au asumat angajamentul, prin Scrisorile de Intenție din 9 septembrie 2010, 22 decembrie 2010, 10 martie 2011 și 9 iunie 2011, de a amenda legislația Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar pentru a permite utilizarea resurselor administrate de acesta (inclusiv prin emiterea de garanții) pentru a facilita măsurile de restructurare autorizate de Banca Națională a României referitoare la transferul de depozite, inclusiv tranzacții de vânzare de active cu asumare de pasive, dacă această utilizare este mai puțin costisitoare decât plata directă a compensațiilor aferente respectivelor depozitelor garantate, precum și de a asigura corelarea prevederilor actelor normative în materia administrării speciale a instituțiilor de credit (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare), a garantării depozitelor (Ordonanța Guvernului nr. 39/1996 privind înființarea și funcționarea Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar, republicată, cu modificările și completările ulterioare) și respectiv a celei privind falimentul instituțiilor de credit (Ordonanța Guvernului nr. 10/2004 privind falimentul instituțiilor de credit, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 278/2004, cu modificările și completările ulterioare).

Luarea acestor măsuri se impune pentru a asigura corelarea legislativă a actelor normative în domeniul financiar. Totodată, calitatea de stat membru al Uniunii Europene incumbă României obligația de preluare în legislația națională a prevederilor directivelor Uniunii Europene în materia instituțiilor de

credit, prin amendarea corespunzătoare a legislației interne aferente.

I. Abrogarea Ordonanței Guvernului nr.9/2000 privind nivelul dobânzii legale pentru obligații bănești și adoptarea Ordonanței Guvernului privind dobânda legală remuneratorie și penalizatoare pentru obligații bănești

Pentru a asigura o mai bună reflectare a dobânzii de referință față de condițiile pieței românești, în data de 18 ianuarie 2002, Consiliul de administrație al Băncii Naționale a României a luat decizia înlocuirii taxei scontului cu dobânda de referință a Băncii Naționale a României, precum și adaptarea cadrului legislativ, prin înlocuirea cu dobânda de referință, în toate actele normative care fac referire la taxa scontului și alte tipuri de dobânzi ale băncii centrale. Decizia de înlocuire a fost anunțată public printr-un comunicat de presă, care definea această dobândă ca fiind, pentru perioada următoare, *media aritmetică, ponderată cu volumul tranzacțiilor, a ratelor dobânzilor depozitelor atrase și operațiunilor reverse repo* din luna anterioară celei pentru care se face anunțul.

Adaptarea cadrului legal s-a realizat în data de 6 iunie 2002, când a fost publicată Legea nr.356 pentru aprobarea cu modificări și completări a Ordonanței Guvernului nr.9/2000 privind nivelul dobânzii legale pentru obligații bănești, în cuprinsul căreia se menționează că „*Dobânda legală se stabilește, în materie comercială, la nivelul dobânzii de referință a Băncii Naționale a României*” care „*se calculează ca medie, ponderată cu volumul tranzacțiilor, între dobânda la depozitele atrase de Banca Națională a României și vânzările reversibile de titluri de stat efectuate de aceasta în luna anterioară celei pentru care se face anunțul*”.

Apariția noului Cod Civil (Legea nr.287/2009) și respectiv a Legii privind punerea în aplicare a noului Cod Civil (Legea nr. 71/2011) impune în prezent delimitarea a două categorii de dobânzi convenționale, și anume dobânda remuneratorie și dobânda penalizatoare, separat definite, denumirea „*dobândă*” rămânând o noțiune generică a cărei accepțiune poate include cele două categorii menționate, fără a se limita neapărat la acestea. Astfel, potrivit principiului libertății contractuale, părțile își pot stabili neîngrădit, prin convenții, rata dobânzii atât pentru restituirea unui împrumut al unei sume de bani, cât și pentru întârzierea la plată a unei obligații bănești. În lipsa unei astfel de stipulații, devine aplicabilă dobânda legală pentru fiecare din cele două categorii. Noul mecanism al aplicării dobânzii legale urmează a fi reglementat de prevederile Ordonanței Guvernului *privind dobânda legală remuneratorie și penalizatoare pentru obligații bănești*. Pe cale de consecință, dispozițiile cu privire la dobânda de referință a Băncii Naționale a României se impun a fi abrogate, atât din perspectiva apariției celor două categorii de dobânzi, distinct definite, dar mai ales ca urmare a obligației de transpunere, până la data de 16 martie 2013, a dispozițiilor *Directivei 2011/7/UE privind combaterea întârzierii în efectuarea plăților în tranzacțiile comerciale*.

II. Modificarea și completarea Legii nr. 253/2004 privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și în sistemele de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare și pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 9/2004 privind unele contracte de garanție financiară.

Propunerea legislativă are în vedere transpunerea integrală a prevederilor Directivei 2009/44/CE a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei 98/26/CE privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a instrumentelor financiare și a Directivei 2002/47/CE privind contractele de garanție financiară în ceea ce privește sistemele interoperabile și creanțele private, precum și ale art.1 din Directiva 2010/78/EU a Parlamentului European și a Consiliului din 24 noiembrie 2010, de modificare a Directivelor 98/26/EC, 2002/87/EC, 2003/6/EC, 2003/41/EC,

2003/71/EC, 2004/39/EC, 2004/109/EC, 2005/60/EC, 2006/48/EC, 2006/49/EC și 2009/65/EC în privința atribuțiilor Autorității Europene de Supraveghere (Autoritatea Bancară Europeană), Autorității Europene de Supraveghere (Autoritatea Europeană în domeniul Asigurărilor și Pensiilor Ocupaționale) și Autorității Europene de Supraveghere (Autoritatea Europeană pentru Piețe și Valori Mobiliare). Transpunerea prevederilor celor două Directive menționate se realizează prin modificarea Legii nr. 253/2004 privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și în sistemele de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare și a Ordonanței Guvernului nr. 9/2004 privind unele contracte de garanție financiară, aprobată cu modificări prin Legea nr. 222/2004.

Legea nr. 253/2004 privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și în sistemele de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare și Ordonanța Guvernului nr. 9/2004 privind unele contracte de garanție financiară, aprobată cu modificări prin Legea nr. 222/2004 sunt actele normative prin care au fost transpuse în legislația română Directiva 98/26/CE privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a instrumentelor financiare, respectiv Directiva 2002/47/CE privind contractele de garanție financiară. Acestea reglementează domeniile compensării, decontării și garanțiilor financiare, asigurându-se protecția drepturilor și obligațiilor unui participant la un sistem de plată și/sau de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare, în legătură cu participarea acestuia la respectivul sistem chiar și în cazul insolvenței unui participant la sistem, în scopul minimizării riscului sistemic, precum și utilizarea garanțiilor financiare.

a) Legea nr. 253/2004 privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și în sistemele de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare asigură fundamentul legal pentru reducerea riscurilor asociate participării la sistemele de plăți și la sistemele de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare și se aplică sistemelor menționate, participanților la acestea, garanțiilor constituite de aceștia în legătură cu participarea la sistem sau cu operațiunile efectuate cu băncile centrale ale statelor membre. Legea în cauză vizează reducerea riscului sistemic prin stabilirea caracterului definitiv al decontării, cuprinzând prevederi care au ca scop reducerea disfuncționalităților din cadrul unui sistem, prin protejarea ordinelor de transfer, a compensării și a garanțiilor furnizate în legătură cu obligațiile participanților la sistemele care sunt desemnate ca intrând sub incidența acestei legi, chiar și în cazul deschiderii procedurii de insolvență asupra unui participant.

Totodată, legea reglementează momentul irevocabilității ordinelor de transfer introduse în sistem de participanți, precum și faptul că deschiderea procedurii de insolvență asupra unui participant nu are efect retroactiv asupra drepturilor și obligațiilor sale, care decurg din participarea la sistem sau sunt legate de această participare și care au luat naștere anterior momentului deschiderii acestei proceduri.

Legea nr. 253/2004 stabilește autoritățile naționale competente care trebuie să informeze și să fie informate cu privire la deschiderea procedurii de insolvență împotriva unui participant la un sistem, respectiv Banca Națională a României și Comisia Națională a Valorilor Mobiliare, precum și autoritatea competentă pentru desemnarea sistemelor care intră sub incidența acestei legi, respectiv Banca Națională a României.

b) Ordonanța Guvernului nr. 9/2004 privind unele contracte de garanție financiară, aprobată cu modificări prin Legea nr. 222/2004 completează cadrul juridic aplicabil sistemelor de plată și decontare a operațiunilor cu instrumente financiare, prin reglementarea garanțiilor financiare sub forma fondurilor și/sau a instrumentelor financiare, asigurând astfel funcționarea eficientă a pieței financiare și stabilitatea sistemului financiar.

În scopul simplificării utilizării garanțiilor financiare, ordonanța stabilește faptul că încheierea, valabilitatea, executarea sau admiterea ca probă a contractului de garanție financiară, precum și punerea la dispoziția beneficiarului a garanției financiare nu sunt condiționate de îndeplinirea vreunei formalități, ci doar de probarea prin înscris, sau altă formă echivalentă din punct de vedere juridic, a contractului de garanție financiară și a punerii la dispoziție a garanției.

Totodată, ordonanța consolidează certitudinea juridică a contractelor de garanție financiară, asigurând că anumite dispoziții ale legislației în domeniul insolvenței nu se aplică unor astfel de contracte, fiind vizate în special acele dispoziții care ar împiedica executarea efectivă a garanției financiare sau ar genera incertitudini în ceea ce privește validitatea unor clauze referitoare la compensarea cu exigibilitate imediată sau la constituirea garanțiilor suplimentare, înlocuirea ori retragerea surplusului de garanții.

Deschiderea unei proceduri de reorganizare judiciară sau faliment a obligatului principal sau a altui furnizor al garanției financiare nu afectează valabilitatea contractelor de garanție financiară care au fost încheiate sau a garanțiilor financiare care au fost puse la dispoziția beneficiarului într-una din modalitățile prevăzute în ordonanță.

În cazul unui contract de garanție financiară fără transfer de proprietate, beneficiarul garanției financiare are dreptul de a utiliza garanția în condițiile precizate în contractul respectiv, cu respectarea prevederilor ordonanței. Utilizarea garanției financiare de către beneficiarul acesteia nu afectează valabilitatea sau exercitarea celorlalte drepturi ale beneficiarului garanției ce decurg din respectivul contract.

III. Modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare.

a) Ordonanța de urgență a Guvernului nr.99/2006 cuprinde prevederi specifice care reglementează procedura administrării speciale.

În contextul angajamentelor asumate de Guvernul României prin Aranjamentul Stand-by încheiat cu Fondul Monetar Internațional în 2009, această procedură a fost modificată substanțial în anul 2010, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.26/2010 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.231/2010, pentru a permite Băncii Naționale a României să intervină rapid și eficient în cazul unei instituții de credit aflată în dificultate.

Obiectivul principal al amendamentelor adoptate în acest sens l-a constituit întărirea competențelor administratorului special în privința unei instituții de credit aflată în dificultate, astfel încât acesta să dispună de autoritatea de a implementa cu promptitudine o serie de măsuri de restructurare autorizate de Banca Națională a României, cum ar fi transferul de depozite și vânzarea de active cu asumare de pasive.

Prevederile aplicabile măsurilor de restructurare este necesar să fie completate și corelate cu amendamentele preconizate care vor permite utilizarea resurselor Fondului de garantare a depozitelor pentru susținerea financiară a unor astfel de măsuri

b) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 cuprinde, de asemenea, prevederi care au preluat dispoziții ale directivelor Uniunii Europene în materie, referitoare la realizarea supravegherii în cadrul aranjamentelor și formelor de cooperare între autoritățile competente din statele membre, prevederi necesar a fi adaptate la atribuțiile conferite noului organism de supraveghere creat la nivelul Uniunii, respectiv Autoritatea Bancară Europeană, asigurându-se astfel, transpunerea, pentru supravegherea sectorului bancar, a prevederilor Directivei nr. 2010/78/UE de modificare a Directivelor 98/26/EC,

2002/87/EC, 2003/6/EC, 2003/41/EC, 2003/71/EC, 2004/39/EC, 2004/109/EC, 2005/60/EC, 2006/48/EC, 2006/49/EC și 2009/65/EC în ceea ce privește competențele Autorității Europene de Supraveghere (Autoritatea Bancară Europeană), ale Autorității Europene de Supraveghere (Autoritatea Europeană pentru Asigurări și Pensii Ocupaționale) și ale Autorității Europene de Supraveghere (Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe), denumită și Directiva Omnibus, ale cărei prevederi trebui transpuse în legislația internă până la data de 31 decembrie 2011.

c) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 cuprinde, de asemenea, prevederi aplicabile sistemelor de plăți, aflate sub monitorizarea Băncii Naționale a României. Una dintre aceste prevederi impune accesul nediscriminatoriu la sistemele de plăți al prestatorilor de servicii de plată, instituții de credit și instituții de plată, drept conferit prin prevederile Directivei 2007/64/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 noiembrie 2007 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne, de modificare a Directivelor 97/7/CE, 2002/65/CE, 2005/60/CE și 2006/48/CE și de abrogare a Directivei 97/5/CE. Modificarea, odată cu adoptarea Legii nr. 127/2011 privind activitatea de emisie de monedă electronică, care a transpus principalele prevederi ale Directivei 2009/110/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 septembrie 2009 privind accesul la activitate, desfășurarea și supravegherea prudențială a activității instituțiilor emitente de monedă electronică, de modificare a Directivelor 2005/60/CE și 2006/48/CE și de abrogare a Directivei 2000/46/CE, a statutului instituțiilor emitente de monedă electronică, în sensul excluderii acestora din categoria instituțiilor de credit și creării unui statut distinct, de entități ce au și calitatea de furnizori de servicii de plată (alții decât instituțiile de credit ori instituțiile de plată) impune necesitatea menținerii tratamentului actual al instituțiilor emitente de monedă electronică cu privire la accesul lor la sistemele de plăți, prin menționarea lor distinctă în cuprinsul prevederilor relevante din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.99/2006.

IV. Modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 39/1996 privind înființarea și funcționarea Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar, cu modificările și completările ulterioare.

Ordonanța Guvernului nr. 39/1996 reglementează activitatea schemei de garantare, ce are drept scop protejarea deponenților prin garantarea depozitelor (inclusiv creanțele atașate) deținute de rezidenți și nerezidenți, la instituțiile de credit participante la Fond, în eventualitatea indisponibilizării depozitelor. Garantarea constă în plata compensațiilor, limitate la nivelul plafonului de garantare. În categoria deponenților garantați sunt cuprinse persoanele fizice și persoanele juridice, altele decât cele menționate în lista depozitelor negarantate din anexa la Ordonanța Guvernului nr. 39/1996 (r2), cu modificările și completările ulterioare, iar plafonul de garantare aplicabil este echivalentul în lei al sumei de 100.000 euro.

În conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 39/1996 (r2), cu modificările și completările ulterioare, resursele financiare ale Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar cuprind atât resurse disponibile cât și împrumuturi, inclusiv împrumuturi de la Guvern acordate în situații excepționale în care resursele financiare ale Fondului sunt insuficiente pentru acoperirea plății compensațiilor.

Prin modificările și completările aduse prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 39/1996 (r2) prin OUG nr. 131/2010, ca urmare a condiționalităților asumate prin Aranjamentul Stand-by încheiat cu Fondul Monetar Internațional, a fost creat mecanismul privind operaționalizarea fondului special pentru despăgubirea persoanelor prejudiciate prin măsurile dispuse și implementate în cursul administrării speciale.

Mecanismul în cauză este în mare măsură similar celui aplicabil constituirii resurselor destinate garantării depozitelor, Fondul de garantare a depozitelor fiind administratorul fondului special pentru despăgubiri, iar baza de calcul (pasivul negarantat) în funcție de care se determină cotizația fiecărei

instituții de credit la fondul special pentru despăgubiri fiind raportată la valoarea elementelor bilanțiere de pasiv ale instituției de credit din care se deduce soldul depozitelor garantate.

V. Modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr.10/2004 privind falimentul instituțiilor de credit, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.278/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Ordonanței Guvernului nr.10/2004 cuprinde o serie de referiri la actele normative în domeniul instituțiilor de credit, inclusiv la cel aplicabil garantării depozitelor, referiri care este necesar să fie corelate cu modificările succesive intervenite în timp ale acestor acte normative, inclusiv cu modificările preconizate a fi aduse prin prezentul proiect.

De asemenea, Ordonanța Guvernului nr.10/2004 face trimitere la legislația incidentă în procedura falimentului (în domeniul organizării judecătorești, a activității practicienilor în insolvență), fiind necesară actualizarea acestei legislații.

Întrucât modificările ce se preconizează a fi aduse Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006, Ordonanței Guvernului nr. 39/1996 și OG 10/2004 actelor normative menționate, în contextul angajamentelor asumate cu Fondul Monetar Internațional, impun corelarea celor trei acte normative, este necesară promovarea amendamentelor printr-un act normativ comun.

Astfel, este oportun ca, simultan cu promovarea propunerilor legislative motivate de respectarea angajamentelor decurgând din Acordul Stand-by, să fie preluate și acele prevederi ale directivelor Uniunii Europene care necesită amendarea inclusiv a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006, ale căror termene de transpunere sunt prevăzute în cursul anului 2011.

2. Schimbări preconizate

I. Abrogarea Ordonanței Guvernului nr.9/2000 privind nivelul dobânzii legale pentru obligații bănești și adoptarea Ordonanței Guvernului privind dobânda legală remuneratorie și penalizatoare pentru obligații bănești

În prezent, evoluțiile pieței monetare interbancare necesită adoptarea unor măsuri din partea băncii centrale care trebuie să țină cont de condițiile de lichiditate existente la un moment dat pe piață. Pe de altă parte, există situații când nivelul lichidității din cadrul sistemului bancar nu necesită intervenția Băncii Naționale a României prin operațiuni de furnizare sau atragere de lichiditate, însă reglementările actuale referitoare la rata de referință impun efectuarea de operațiuni (atrageri de depozite, operațiuni reversibile cu titluri de stat) care stau la baza calculului ratei de referință. Totodată, inițierea unor operațiuni de politică monetară justificate numai de efectuarea calculului ratei dobânzii de referință determină realizarea anumitor cheltuieli legate de acestea, cu impact semnificativ asupra rezultatelor financiare ale Băncii Naționale a României.

Problematica în cauză a reliefat necesitatea efectuării unei analize asupra cadrului legislativ privitor la rata dobânzii de referință, pentru situațiile în care nu sunt necesare operațiuni de furnizare sau atragere a lichidității din partea băncii centrale, deoarece pentru acestea nu există prevederi în cadrul legislativ existent. Banca Națională a României este obligată astfel să realizeze operațiuni doar pentru crearea premiselor necesare calculului dobânzii de referință.

În consecință, Consiliul de administrație al Băncii Naționale a României a analizat și aprobat în data de 15 iunie 2011, propunerea de actualizare a cadrului legislativ referitor la dobânda de referință a Băncii

Naționale a României.

Prin prezentul proiect de Ordonanță, metodologia de calcul a ratei de referință reglementată prin Ordonanța Guvernului nr.9/2000, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.356/2002, va fi înlocuită de prevederile *Ordonanței Guvernului privind dobânda legală remuneratorie și penalizatoare pentru obligații bănești*, astfel încât, stabilirea ratei dobânzii de referință a Băncii Naționale a României să se realizeze prin raportare la nivelul ratei dobânzii de politică monetară, banca centrală nefiind astfel nevoită să efectueze operațiuni pe piața monetară numai pentru a asigura elementele ce stau la baza calculului ratei dobânzii de referință.

Necesitatea promovării acestei inițiative legislative este impusă de faptul că, în prezent, metodologia de calcul a ratei dobânzii de referință nu permite Băncii Naționale a României, ca pe baza condițiilor reale manifestate pe piața monetară interbancară, să adopte măsuri adecvate de intervenție în scopul reglării lichidității la nivelul sistemului bancar, fapt ce poate conduce la interpretarea, în mod eronat, de către participanții de pe piață, a semnalelor venite din partea băncii centrale în ceea ce privește îndeplinirea obiectivelor sale de politică monetară.

Renunțarea la metodologia de calcul a ratei dobânzii de referință este motivată și de necesitatea implementării Directivei menționate anterior al cărui scop este combaterea întârzierii în efectuarea plăților pe piața internă prin limitarea abuzului în materie de libertate contractuală în dezavantajul creditorilor. Astfel, noțiunea de „*dobândă legală pentru întârzierea efectuării plăților*” este definită la nivel european ca rata de referință practică de banca centrală pentru principalele sale operațiuni de refinanțare, plus cel puțin opt puncte procentuale.

În contextul atribuțiilor conferite de statutul său de membru al Sistemului European al Băncilor Centrale, Banca Națională a României are obligația respectării principiului independenței financiare, definit de Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. Astfel, potrivit acestui principiu este necesar ca banca centrală să aibă capacitatea de a-și îndeplini funcțiile în mod nestânjenit. În plus, principiul independenței financiare implică și faptul ca banca centrală să dispună de mijloace suficiente nu numai pentru exercitarea misiunilor legate de Sistemul European al Băncilor Centrale, ci și pentru îndeplinirea propriilor atribuții la nivel național.

Luând în considerare faptul că România își definește în prezent și strategia de aderare de la Eurosistem, este oportună o adaptare progresivă dar efectivă la cadrul operațional de implementare a politicii monetare, definit de Banca Centrală Europeană, prin însușirea cerințelor pe care le au de îndeplinit în prezent statele membre care au adoptat euro. Armonizarea graduală cu aceste exigențe pentru statele care se pregătesc de intrarea în sistem va contribui și la o integrare mai ușoară a băncilor centrale naționale ale acestora în Eurosistem. Dealtfel, în ceea ce privește statele membre din zona euro, în contextul recentelor inițiative legislative naționale destinate contracarării crizei financiare, Banca Centrală Europeană a subliniat că ar trebui evitate orice distorsiuni pe segmentele naționale ale piețelor monetare, pe motiv că acestea ar putea afecta implementarea politicii monetare unice.

Cuantumul ratei dobânzii de politică monetară este stabilit prin Hotărâre a Consiliului de administrație al băncii centrale. Nivelul ratei dobânzii de referință al băncii centrale va fi publicat de îndată în Monitorul Oficial al României, Partea I, prin grija Băncii Naționale a României, ori de câte ori nivelul ratei dobânzii de politică monetară se va modifica.

Astfel, din perspectiva definirii noțiunii de dobândă remuneratorie și dobândă penalizatoare, rata dobânzii de referință a Băncii Naționale a României se va raporta la rata dobânzii de politică monetară. În același sens, nu se mai justifică nici dispozițiile care stabilesc nivelul ratei de referință a Băncii Naționale a României în funcție de care se stabilește dobânda legală, ca fiind cel din prima zi lucrătoare

a anului, pentru dobânda convenită pe semestru I al anului în curs, și cel din prima zi lucrătoare a lunii iulie, pentru dobânda legală convenită pe semestrul II al anului în curs, acestea fiind propuse de asemenea spre abrogare.

În susținerea celor arătate, ținând seama de termenul-limită de implementare, precum și de faptul că Directiva lasă statelor membre posibilitatea de a decide cu privire la situația juridică a contractelor încheiate anterior termenului limită de implementare, apreciem că, în speță, transpunerea acestei Directive trebuie să se facă progresiv, în vederea evitării efectelor nedorite ce ar putea deriva din aplicarea unor dobânzi penalizatoare prea mari debitorilor din România. În consecință, în acest stadiu, nivelul dobânzilor penalizatoare este propus la nivelul ratei dobânzii de politică monetară plus patru puncte procentuale.

II. Modificarea și completarea Legii nr. 253/2004 privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și în sistemele de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare și pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 9/2004 privind unele contracte de garanție financiară.

Propunerea legislativă vizează adaptarea cadrului juridic existent în domeniul compensării, decontării, contractelor de garanție financiară și garanțiilor financiare, inclusiv din sistemele de plăți și sistemele de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare, ținând cont de evoluțiile recente înregistrate în cadrul legal în materie, existent la nivel internațional.

Urgentarea promovării unui astfel de act normativ este motivată de faptul că Directiva 2009/44/CE a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei 98/26/CE privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a instrumentelor financiare și a Directivei 2002/47/CE privind contractele de garanție financiară în ceea ce privește sistemele interoperabile și creanțele private prevede că statele membre au obligația de a transpune prevederile acesteia până la data de 30 decembrie 2010, precum și de a asigura aplicarea dispozițiilor sale de la data de 30 iunie 2011. Având în vedere depășirea termenului de transpunere a prevederilor Directivei 2009/44/CE, în cazul neadoptării actului normativ în cel mai scurt timp posibil, Comisia Europeană poate declanșa procedura de încălcare a dreptului Uniunii Europene urmată de sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene cu acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor ce revin României în calitate de stat-membru, în temeiul art.258 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.. Mai mult, lipsa cadrului legal impus prin neadoptarea acestei reglementări ar putea induce risc juridic și chiar risc sistemic, în condițiile în care sistemele naționale sunt interconectate cu sisteme din alte state membre.

Totodată, distinct față de prevederile care transpun Directiva 2009/44/CE și art. 1 din Directiva 2010/78/EU, au fost incluse și amendamente care vizează actualizarea prevederilor legale la care se face trimitere în textul celor două acte normative pe care le modifică și completează.

a) Protecția proceselor legate de decontare pe timpul nopții și a sistemelor interoperabile care cad sub incidența Legii nr. 253/2004 privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și în sistemele de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare.

În scopul eliminării oricărei incertitudini cu privire la valabilitatea drepturilor și obligațiilor rezultate din ordinele de transfer din timpul nopții, a fost definit termenul de „zi de operare”, astfel încât să includă operațiunile de decontare efectuate în cadrul aceluși sistem care au loc pe parcursul unui ciclu de operare, atât în timpul zilei cât și în timpul nopții.

Totodată, în scopul protejării drepturilor și obligațiilor rezultând din ordine de transfer introduse de un operator de sistem într-un alt sistem, a fost extinsă definiția participantului la sistem, astfel încât să includă și operatorii de sistem. Mai mult decât atât, propunerea legislativă precizează că dispoziția potrivit căreia deschiderea procedurii de insolvență asupra unui participant nu are efect retroactiv asupra drepturilor și obligațiilor sale în legătură cu sistemul, dacă acestea au luat naștere anterior momentului deschiderii acestei proceduri, se va aplica și asupra drepturilor și obligațiilor unui participant la un sistem interoperabil, ori ale unui operator de sistem interoperabil care nu este participant.

De asemenea, a fost extinsă definiția participantului indirect astfel încât să includă și alte categorii de instituții, cu condiția ca acestea să fie cunoscute operatorului de sistem, avându-se în vedere faptul că și acestea pot genera risc sistemic (ex. contrapărți centrale, agenți de decontare, case de compensare).

b) Includerea anumitor creanțe private eligibile în categoria garanțiilor acceptate pentru operațiuni de creditare, inclusiv pentru operațiuni cu banca centrală, măsură care va facilita utilizarea acestora în interiorul statelor membre ale Spațiului Economic European.

Propunerea legislativă are în vedere lărgirea tipurilor de active care pot face obiectul contractelor de garanție financiară, prin includerea în această categorie a creanțelor private și definirea acestora în cuprinsul Ordonanței Guvernului nr. 9/2004 privind unele contracte de garanție financiară, aprobată cu modificări prin Legea nr. 222/2004.

c) Simplificarea și clarificarea anumitor aspecte în scopul facilitării aplicării actelor normative naționale prin care au fost transpuse Directiva 98/26/CE privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a instrumentelor financiare și Directiva 2002/47/CE privind contractele de garanție financiară.

Se clarifică faptul că un operator de sistem poate deveni participant sau poate fi conectat în alt mod la un alt sistem, fiind definite noțiunile de sistem interoperabil și operator de sistem. Propunerea legislativă vizează asigurarea protecției drepturilor și obligațiilor participanților într-un sistem, precum și a garanțiilor constituite în legătură cu acesta, față de riscurile care pot apărea în cadrul altui sistem cu care este interoperabil.

Totodată, este specificat că în cazul sistemelor interoperabile, se va asigura pe cât posibil coordonarea regulilor tuturor sistemelor interoperabile în privința momentului intrării și a momentului irevocabilității ordinelor de transfer în sistem, iar regulile unui sistem în această privință nu vor fi afectate de regulile altor sisteme cu care acesta este interoperabil, cu excepția cazului în care regulile tuturor sistemelor interoperabile includ prevederi exprese în acest sens.

d) Modificarea obligațiilor de notificare prevăzute în Legea nr. 253/2004, referitoare la sistemele de plăți și de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare, la operatorii acestor sisteme și la deschiderea procedurii de insolvență asupra participanților la aceste sisteme.

În urma înființării și funcționării unor noi autorități europene, între care Comitetul European pentru Risc Sistemic (European Systemic Risk Board) și Autoritatea Europeană de Supraveghere (Autoritatea Europeană în domeniul Piețelor și Instrumentelor Financiare - ESMA), au fost introduse noi obligații de notificare și de cooperare între aceste instituții nou înființate și autoritățile competente din statele membre.

Astfel, obligația Băncii Naționale a României de a notifica Comisiei Europene sistemele și operatorii de sisteme care intră sub incidența prevederilor Legii nr. 253/2004 a fost înlocuită cu obligația de a notifica Autoritatea Europeană de Supraveghere (Autoritatea Europeană în domeniul Piețelor și Instrumentelor Financiare - ESMA). De asemenea, Banca Națională a României va avea obligația de a notifica decizia

de deschidere a procedurii de insolvență asupra unui participant la sistemele de plăți și cele de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare atât statelor membre, cât și Comitetului European pentru Risc Sistemic (European Systemic Risk Board) și Autorității Europene de Supraveghere (Autoritatea Europeană în domeniul Piețelor și Instrumentelor Financiare - ESMA).

Banca Națională a României va avea obligația de a furniza fără întârziere Autorității Europene de Supraveghere (Autoritatea Europeană în domeniul Piețelor și Instrumentelor Financiare - ESMA) toate informațiile necesare pentru îndeplinirea atribuțiilor acesteia și de a coopera cu respectiva autoritate.

Totodată, obligația Ministerului Finanțelor Publice de a informa Comisia Europeană că Banca Națională a României este autoritatea națională competentă care trebuie să informeze și să fie informată cu privire la deschiderea procedurii de insolvență împotriva unui participant la un sistem a fost înlocuită cu obligația de a informa Autoritatea Europeană de Supraveghere (Autoritatea Europeană în domeniul Piețelor și Instrumentelor Financiare - ESMA).

III. Modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare.

a) Completarea unor prevederi privind măsurile de restructurare

În contextul posibilității de utilizare a resurselor Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar pentru a facilita măsurile de restructurare adoptate în administrarea specială, propunerile de amendamente urmăresc să stabilească anumite cerințe care trebuie respectate atunci când sunt implementate astfel de măsuri, atunci când implică un transfer de depozite (inclusiv tranzacții de vânzare de active cu asumare de pasive), pentru a se conferi o mai mare acuratețe și certitudine juridică în ceea ce privește derularea operațiunilor în cauză, și pentru asigurarea unei transparențe sporite în selectarea instituțiilor de credit interesate de preluarea de active și pasive ale instituției de credit aflată în administrare specială.

În acest sens, principalele propuneri de amendamente au în vedere următoarele aspecte:

i) introducerea unor cerințe obligatorii ca în cazul realizării unei tranzacții parțiale ce implică transfer de depozite garantate finanțate de schema de garantare a depozitelor, respectiv fie ca toate depozitele garantate să fie transferate, fie ca, în cazul în care acest lucru nu este posibil, transferul parțial de depozite garantate să fie realizat astfel încât să fie minimizat riscul de dublare a poverii financiare suportate de Fond;

ii) stipularea faptului că, autorizația instituției de credit aflată în administrare specială va fi retrasă de Banca Națională a României la data la care contractul privind tranzacția de vânzare de active cu asumare de pasive sau cea privind transferul depozitelor produce efecte;

iii) introducerea unor reguli noi aplicabile în procedura de selectare a instituțiilor de credit potențial achizitoare, respectiv:

- un nou criteriu de eligibilitate – instituția de credit interesată trebuie să dispună de capacitate operațională pentru a asigura în mod corespunzător continuitatea serviciilor bancare pentru clienții transferați;
- administratorul special va furniza informațiile relevante pentru încheierea tranzacției preconizate cu condiția ca instituțiile de credit interesate să fi semnat, în prealabil, un Acord de Confidențialitate;
- desemnarea instituției de credit câștigătoare se va face pe baza celui mai bun preț oferit de acele instituții care îndeplinesc criteriile de eligibilitate;

b) Asigurarea transpunerii de prevederi cuprinse în directive ale Uniunii Europene

- **Directiva nr. 2010/78/UE de modificare a Directivelor 98/26/EC, 2002/87/EC, 2003/6/EC, 2003/41/EC, 2003/71/EC, 2004/39/EC, 2004/109/EC, 2005/60/EC, 2006/48/EC, 2006/49/EC și 2009/65/EC în ceea ce privește competențele Autorității Europene de Supraveghere (Autoritatea Bancară Europeană), ale Autorității Europene de Supraveghere (Autoritatea Europeană pentru Asigurări și Pensii Ocupaționale) și ale Autorității Europene de Supraveghere (Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe) - Directiva Omnibus**

Propunerile cuprinse în proiectul de act normativ urmăresc să asigure transpunerea acelor prevederi ale directivei care se referă la:

1. procedura de mediere de către Autoritatea Bancară Europeană a eventualelor neînțelegeri dintre autoritățile de supraveghere naționale în procesul de luare a deciziilor comune pentru aprobarea modelelor interne utilizate la determinarea cerințelor de capital, pentru determinarea adecvării fondurilor proprii la nivel de grup, precum și pentru desemnarea unei sucursale înființate într-un alt stat membru ca fiind semnificativă;
 2. asigurarea colaborării și schimbului de informații dintre autoritățile de supraveghere naționale și Autoritatea Bancară Europeană.
- **Directiva 2009/110/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 septembrie 2009 privind accesul la activitate, desfășurarea și supravegherea prudențială a activității instituțiilor emitente de monedă electronică, de modificare a Directivelor 2005/60/CE și 2006/48/CE și de abrogare a Directivei 2000/46/CE**

Modificarea propusă în acest sens vizează menținerea accesului nediscriminatoriu al instituțiilor emitente de monedă electronică la sistemele de plăți, prin menționarea lor explicită în text.

IV. Modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 39/1996 privind înființarea și funcționarea Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar, cu modificările și completările ulterioare.

a) Proiectul de act normativ vizează, în principal, acordarea posibilității utilizării resurselor administrate de Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar în scopul facilitării măsurilor de restructurare autorizate de Banca Națională a României în procedura administrării speciale a instituțiilor de credit, cu condiția ca suma ce ar urma să fie plătită de Fond în cadrul respectivei operațiuni să fie mai mică decât cea aferentă costului estimat al plății compensațiilor, în lipsa implementării unei astfel de măsuri, respectiv în situația indisponibilizării depozitelor. Această modificare legislativă are în vedere beneficiile din perspectiva menținerii stabilității financiare ale unei astfel de implicări respectiv asigurarea continuității accesului deponentului la serviciile bancare, eficiența procesului de transfer al depozitelor și reducerea probabilității de manifestare în rândul deponentilor a fenomenului retragerii depozitelor).

Proiectul de act normativ vizează, în mod firesc, și corelarea prevederilor referitoare la atribuțiile conducerii Fondului cu responsabilitățile derivând din implicarea Fondului în finanțarea operațiunilor ce implică transfer al depozitelor garantate.

b) proiectul conține și prevederi referitoare la caracteristicile garanțiilor ce pot fi emise de Fond, respectiv termen de valabilitate de maxim un an și valoare maximă de o treime din valoarea activelor transferate, altele decât numerarul, precum și mecanismul de executare a acestora.

c) Un alt punct al proiectului vizează modificarea listei depozitelor excluse de la garantare, întrucât a

fost sesizată o inconsistență terminologică în ceea ce privește încadrarea intermediarilor în asigurări în categoria „insurance undertakings” în raport cu definirea respectivului concept de către aquis-ul comunitar, motiv pentru care este necesară o corecție a ariei de excludere.

d) În ceea ce privește baza de calcul în funcție de care se determină cotizația fiecărei instituții de credit la fondul special pentru despăgubiri, având în vedere faptul că fondul în discuție urmează să fie parte a fondului de soluționare a băncilor problemă ce va fi reglementat la nivel comunitar și care, potrivit pozițiilor exprimate de Comisia Europeană vizează excluderea capitalurilor proprii din baza de calcul a cotizației, proiectul de ordonanță propune excluderea din pasivul negarantat a capitalurilor proprii.

V. Modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr.10/2004 privind falimentul instituțiilor de credit, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.278/2004, cu modificările și completările ulterioare.

a) Proiectul de act normativ vizează în principal corelarea cu amendamentele preconizate la Ordonanța Guvernului nr.39/1996 care vor permite utilizarea resurselor Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar pentru susținerea financiară a unor operațiuni care implică transfer de depozite garantate, prin includerea în ordinea de stingere a creanțelor asupra instituției de credit debitoare a creanței Fondului decurgând dintr-o astfel de finanțare, cu asigurarea aceluiași rang de prioritate cu creanța Fondului decurgând din garantarea depozitelor.

b) Proiectul are în vedere și corelarea cu alte prevederi cuprinse în Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.99/2006 (asigurarea unui regim unitar de contestare a hotărârilor Băncii Naționale a României, eliminarea referirii la un comitet de administrare specială), și în Ordonanța Guvernului nr.39/1996 (clarificarea, printr-o normă de trimitere a sensului noțiunii „depozite garantate”, reformularea trimiterii la categoria „persoanelor aflate în relații speciale cu instituția de credit”, inexistentă în redactarea actuală a actului Ordonanței Guvernului nr. 39/1996,, eliminarea prevederii privind indisponibilizarea depozitelor);

c) Alte modificări vizează actualizarea actelor normative la care se face referire în text (abrogate și înlocuite de alte acte normative) și corectarea unor trimiteri la prevederi din cuprinsul ordonanței care au fost modificate/abrogate.

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impactul macro-economic

I. Abrogarea Ordonanței Guvernului nr.9/2000 privind nivelul dobânzii legale pentru obligații bănești și adoptarea Ordonanței Guvernului privind dobânda legală remuneratorie și penalizatoare pentru obligații bănești

Propunerea legislativă oferă un grad sporit de claritate și coerență, prin faptul că stabilirea ratei dobânzii de referință se va realiza la nivelul ratei dobânzii de politică monetară. Totodată, va contribui la rezolvarea unor aspecte de natură tehnică legate de determinarea ratei dobânzii remuneratorii și a celei penalizatoare.

II. Modificarea și completarea Legii nr. 253/2004 privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și în sistemele de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare și pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 9/2004 privind unele contracte de garanție financiară.

Propunerea legislativă facilitează utilizarea de către instituțiile de credit a creanțelor private drept garanții în cadrul operațiunilor de creditare ale băncii centrale. Prin urmare, se poate îmbunătăți accesul instituțiilor de credit la lichiditate ca urmare a volumului de creanțe private aflate în portofoliul acestora, cu efecte pozitive asupra relansării creditării în economie.

III. Modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare.

IV. Modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 39/1996 privind înființarea și funcționarea Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar, cu modificările și completările ulterioare.

V. Modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr.10/2004 privind falimentul instituțiilor de credit, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.278/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Modificarea celor trei acte normative de mai sus nu are impact macro-economic.

1[^]1. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat.

Propunerea legislativă nu tratează acest aspect.

2. Impactul asupra mediului de afaceri

I. Abrogarea Ordonanței Guvernului nr.9/2000 privind nivelul dobânzii legale pentru obligații bănești și adoptarea Ordonanței Guvernului privind dobânda legală remuneratorie și penalizatoare pentru obligații bănești

Dobânda de referință va fi utilizată ca dobândă legală în cazul în care potrivit dispozițiilor legale sau prevederilor contractuale, obligația debitorului este purtătoare de dobânzi remuneratorii și/sau penalizatoare, după caz, și în absența stipulației exprese a nivelului acestora de către părți.

II. Modificarea și completarea Legii nr. 253/2004 privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și în sistemele de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare și pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 9/2004 privind unele contracte de garanție financiară.

Îmbunătățirea accesului la lichiditate al instituțiilor de credit va favoriza în ultimă instanță finanțarea proiectelor viabile de afaceri.

III. Modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare; IV. Modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 39/1996 privind înființarea și funcționarea Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar, cu modificările și completările ulterioare ; V. Modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr.10/2004 privind falimentul instituțiilor de credit, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.278/2004, cu modificările și completările ulterioare.

În urma modificării celor trei acte normative, propunerea legislativă va furniza mediului de afaceri un grad sporit de claritate, predictibilitate și certitudine juridică, prin aceea că:

- stabilește anumite reguli privind derularea unor măsuri de redresare în procedura administrării speciale a unei instituții de credit aflată în dificultate;
- asigură o transparență sporită cu privire la criteriile de eligibilitate pentru instituțiile de credit interesate în preluarea activelor și pasivelor instituției de credit aflate în administrarea specială.
- prin propunerea vizând implicarea Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar în finanțarea, inclusiv prin emiterea de garanții, a transferului depozitelor eligibile la garantare, în scopul facilitării măsurilor de restructurare autorizate de Banca Națională a României în procedura administrării speciale a instituțiilor de credit, se are în vedere menținerea stabilității financiare ca rezultat al asigurării continuității accesului deponentului la serviciile bancare și a accesului la lichiditățile băncilor pentru mediul de afaceri, a eficienței procesului de transfer al depozitelor și a reducerii probabilității de manifestare în rândul deponenților a fenomenului retragerii depozitelor.

3. Impactul social

IV. *Modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 39/1996 privind înființarea și funcționarea Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar, cu modificările și completările ulterioare*
 Implicarea Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar în finanțarea, inclusiv prin emiterea de garanții, a transferului de depozite garantate, asigură accesul neîntrerupt al deponentului la respectivele sume, cu implicații pozitive inclusiv din perspectiva reducerii probabilității de manifestare în rândul deponenților a fenomenului retragerii depozitelor în cazul instituirii măsurii de administrare specială a unei instituții de credit.

Nu este cazul pentru celelalte puncte.

4. Impactul asupra mediului

Propunerea legislativă nu are un astfel de impact.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat

Nu este cazul.

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:

I. *Abrogarea Ordonanței Guvernului nr.9/2000 privind nivelul dobânzii legale pentru obligații bănești și adoptarea Ordonanței Guvernului privind dobânda legală remuneratorie și penalizatoare pentru obligații bănești*

Nu este cazul.

II. *Modificarea și completarea Legii nr. 253/2004 privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și în sistemele de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare și pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 9/2004 privind unele contracte de garanție financiară.*

Propunerea legislativă modifică și completează prevederile Legii nr. 253/2004 privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și în sistemele de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare și pentru modificarea și Ordonanței Guvernului nr. 9/2004 privind unele contracte de garanție financiară, aprobată cu modificări prin Legea nr. 222/2004.

III. *Modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu*

modificările și completările ulterioare; și IV. Modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 39/1996 privind înființarea și funcționarea Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar, cu modificările și completările ulterioare ; și V. Modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr.10/2004 privind falimentul instituțiilor de credit, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.278/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Proiectul de act normativ modifică și completează unele prevederi ale legislației primare în materia instituțiilor de credit. Actul normativ nu necesită operarea altor modificări legislative, Banca Națională a României urmând să emită reglementări secundare în aplicarea legii.

2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare

I. Abrogarea Ordonanței Guvernului nr.9/2000 privind nivelul dobânzii legale pentru obligații bănești și adoptarea Ordonanței Guvernului privind dobânda legală remuneratorie și penalizatoare pentru obligații bănești

Nu este cazul.

II. Modificarea și completarea Legii nr. 253/2004 privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și în sistemele de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare și pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 9/2004 privind unele contracte de garanție financiară.

Propunerea legislativă asigură transpunerea integrală a prevederilor Directivei 2009/44/CE a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei 98/26/CE privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a instrumentelor financiare și a Directivei 2002/47/CE privind contractele de garanție financiară în ceea ce privește sistemele interoperabile și creanțele private.

III. Modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare; și IV. Modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 39/1996 privind înființarea și funcționarea Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar, cu modificările și completările ulterioare ; și V. Modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr.10/2004 privind falimentul instituțiilor de credit, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.278/2004, cu modificările și completările ulterioare.

a) identificarea și obiectivele actelor comunitare

- Directiva 2010/78/UE de modificare a Directivelor 98/26/EC, 2002/87/EC, 2003/6/EC, 2003/41/EC, 2003/71/EC, 2004/39/EC, 2004/109/EC, 2005/60/EC, 2006/48/EC, 2006/49/EC și 2009/65/EC în ceea ce privește competențele Autorității Europene de Supraveghere (Autoritatea Bancară Europeană), ale Autorității Europene de Supraveghere (Autoritatea Europeană pentru Asigurări și Pensii Ocupaționale) și ale Autorității Europene de Supraveghere (Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOUE) L 331 din 15 decembrie 2010.

- Directiva 2009/110/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 septembrie 2009 privind accesul la activitate, desfășurarea și supravegherea prudențială a activității instituțiilor emitente de monedă electronică, de modificare a Directivelor 2005/60/CE și 2006/48/CE și de abrogare a Directivei 2000/46/CE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOUE) L 267 din 10 octombrie 2009.

Directiva constituie noul cadru legislativ care reglementează la nivelul Uniunii Europene regimul instituțiilor emitente de monedă electronică, distinct de regimul juridic actual, care include aceste instituții în categoria instituțiilor de credit. În acest sens, Directiva 2009/110/CE instituie un regim special pentru instituțiile emitente de monedă electronică, modificând, în consecință, cadrul legislativ adoptat la nivelul Uniunii Europene aplicabil instituțiilor de credit, termenul limită de transpunere în legislația națională a statelor membre fiind data de 30 aprilie 2011.

c) transpunerea directivelor Uniunii Europene

Proiectul de act normativ asigură transpunerea acelor prevederi cuprinse în directivele Uniunii Europene menționate care fac obiect de reglementare al legislației primare în plan național, aplicabilă instituțiilor de credit, precum și pentru corelarea prevederilor privind accesul nediscriminatoriu al prestatorilor de servicii de plată la sistemele de plăți cu noul regimul juridic al instituțiilor emitente de monedă electronică.

În acest sens:

- în ceea ce privește Directiva 2010/78/UE (Directiva Omnibus) se asigură alinierea dispozițiilor naționale cuprinse în Ordonanța de urgență a Guvernului nr.99/2006, cu modificările și completările ulterioare, privitoare la colaborarea dintre Banca Națională a României și alte autorități de supraveghere în exercitarea atribuțiilor de supraveghere a activității instituțiilor de credit, cu dispozițiile relevante ale directivei referitoare la: procedura de mediere de către Autoritatea Bancară Europeană a eventualelor neînțelegeri dintre autoritățile de supraveghere naționale în procesul de luare a deciziilor comune; colaborarea și schimbul de informații dintre autoritățile de supraveghere naționale și Autoritatea Bancară Europeană.

- în ceea ce privește Directiva 2009/110/CE (instituții emitente de monedă electronică), prin proiectul de act normativ se asigură corelarea prevederilor naționale cuprinse în Ordonanța de urgență a Guvernului nr.99/2006, cu modificările și completările ulterioare, privind accesul la sistemele de plăți, cu acele dispoziții ale directivei care elimină instituțiile emitente de monedă electronică din definiția instituției de credit, fiind menținut, în acest sens, dreptul de acces al prestatorilor de servicii de plată – instituții de credit, instituții emitente de monedă electronică și instituții de plată – la sistemele de plăți, drept instituit prin Directiva 2007/64/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 noiembrie 2007 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne, de modificare a Directivelor 97/7/CE, 2002/65/CE, 2005/60/CE și 2006/48/CE și de abrogare a Directivei 97/5/CE.

d) Termenul limită pentru transpunerea prevederilor Directivei 2009/110/CE (instituțiile emitente de monedă electronică) a fost 30 aprilie 2011, iar cel pentru transpunerea prevederilor Directivei 2010/78/UE (Directiva Omnibus) este 31 decembrie 2011.

3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare

Nu este cazul.

4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Nu au fost identificate astfel de documente cu relevanță asupra propunerii legislative în cauză.

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

I. Abrogarea Ordonanței Guvernului nr.9/2000 privind nivelul dobânzii legale pentru obligații bănești și adoptarea Ordonanței Guvernului privind dobânda legală remuneratorie și penalizatoare pentru obligații bănești

Directiva 2011/7/UE privind combaterea întârzierii în efectuarea plăților în tranzacțiile comerciale.

II. Modificarea și completarea Legii nr. 253/2004 privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și în sistemele de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare și pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 9/2004 privind unele contracte de garanție financiară.

Nu este cazul.

III. Modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare;

Nu este cazul.

IV. Modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 39/1996 privind înființarea și funcționarea Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar, cu modificările și completările ulterioare ;

Obligația privind amendarea legislației Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar în sensul de a acorda posibilitatea utilizării resurselor administrate de Fond în scopul facilitării măsurilor de restructurare autorizate de Banca Națională a României în procedura administrării speciale a instituțiilor de credit, este asumată în contextul Aranjamentului Stand-by încheiat cu Fondul Monetar Internațional, prin Scrisoarea de intenție din 9 iunie 2011.

V. Modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr.10/2004 privind falimentul instituțiilor de credit, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.278/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Nu este cazul.

6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a

Consultări efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate.

I. Abrogarea Ordonanței Guvernului nr.9/2000 privind nivelul dobânzii legale pentru obligații bănești și adoptarea Ordonanței Guvernului privind dobânda legală remuneratorie și penalizatoare pentru obligații bănești

Nu este cazul.

II. Modificarea și completarea Legii nr. 253/2004 privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și în sistemele de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare și pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 9/2004 privind unele contracte de garanție financiară.

Au avut loc consultări cu Banca Națională a României.

În stadiul inițial al proiectului a fost asigurată consultarea Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare, implicarea acestei autorități fiind necesară având în vedere că o serie de modificări decurgând din transpunerea Directivei 2009/44/CE au impact asupra reglementării și activității instituțiilor existente pe piața de capital.

De asemenea, prin intermediul Băncii Naționale a României a avut loc consultarea Băncii Centrale Europene, în baza prevederilor Deciziei Consiliului 98/415/CE cu privire la consultarea Băncii Centrale Europene de către autoritățile naționale, în legătură cu proiectele de acte normative care reglementează aspecte ce intră în aria de competență a acestei instituții.

III. Modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare; și IV. Modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 39/1996 privind înființarea și funcționarea Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar, cu modificările și completările ulterioare ; și V. Modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr.10/2004 privind falimentul instituțiilor de credit, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.278/2004, cu modificările și completările ulterioare.

În stadiul inițial al proiectului a fost asigurată consultarea experților Fondului Monetar Internațional și ai Comisiei Europene în legătură cu prevederile de revizuire a procedurii administrării speciale, conform celor agreeate în cursul negocierilor pentru acordarea asistenței financiare, precum și Banca Centrală Europeană în baza prevederilor Deciziei Consiliului 98/415/CE cu privire la consultarea Băncii Centrale Europene de către autoritățile naționale, în legătură cu proiectele de acte normative, prin intermediul

Băncii Naționale a României.

A fost derulată, de asemenea, procedura de consultare publică prevăzută de Legea nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

În plan intern au avut loc consultări cu Banca Națională a României, Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar și Asociația Română a Băncilor.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul propunerii legislative

Banca Națională a României este autoritatea cu competențe de reglementare și monitorizare a sistemelor de plăți și sistemelor de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare vizate prin propunerea legislativă. Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar este schema de garantare a depozitelor oficial recunoscută pe teritoriul României precum și administratorul fondului special pentru despăgubiri. Asociația Română a Băncilor este organizația profesională ce reprezintă interesele instituțiilor de credit, entități în sarcina cărora sunt impuse anumite obligații prin proiectul de act normativ.

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative.

Nu este cazul.

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

Nu este cazul.

5. Informații privind avizarea :

Este necesară avizarea proiectului de Ordonanță a Guvernului de către Consiliul Legislativ.

6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ

În conformitate cu prevederile Legii nr.52/2003 privind transparența decizională în administrație publică, propunerea legislativă a fost afișat pe pagina de Internet a Ministerului Finanțelor Publice, pentru dezbatere publică

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Propunerea legislativă nu are astfel de impact/efecte.

Secțiunea a 8-a

Măsuri de implementare

1. Măsuri de punere în aplicare a proiectului – înființarea de noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Punerea în aplicare a actului normativ nu necesită înființarea de noi organisme.

Aplicarea prevederilor intră în competența Băncii Naționale a României și, în privința prevederilor care asigură transpunerea Directivei Omnibus, a Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare.

Totodată, prin acordarea posibilității utilizării resurselor administrate de Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar în scopul facilitării măsurilor de restructurare autorizate de Banca Națională a României în procedura administrării speciale a instituțiilor de credit se va realiza implicarea, încă dintr-o fază incipientă, a Fondului în pregătirea și derularea activităților necesare pentru soluționarea băncilor-problemă

2. Alte informații

După adoptare, proiectul de act normativ va intra în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial, Partea I, cu excepția prevederilor care transpun dispoziții ale Directivei 2010/78/UE (Directiva Omnibus), care vor intra în vigoare la data de 31 decembrie 2011.

Față de cele de mai sus, vă supunem aprobării proiectul de Ordonanță pentru reglementarea unor măsuri financiar-fiscale în domeniul bancar, prezentat alăturat.

MINISTRUL FINANTELOR PUBLICE

GHEORGHE IALOMIȚIANU

Avizăm favorabil,

**BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI
GUVERNATOR**

**COMISIA NAȚIONALĂ A VALORILOR
MOBILIARE
PREȘEDINTE**

MUGUR CONSTANTIN ISĂRESCU

GABRIELA ANGHELACHE

**DEPARTAMENTUL PENTRU
AFACERI EUROPENE
MINISTRU**

MINISTRUL JUSTIȚIEI

BOGDAN MĂNOIU

CĂTĂLIN MARIAN PREDOIU